

**Francisci De Fargna Civitatis Plebis Patrii Philosophiæ,
Sacræ Theologiæ, ac J. U. Doctoris ... Commentaria In
singulos Canones De Jurepatronatus**

Qui sparsim tam intrà, quàm extra corpus Juris Canonici vagantur ...

Fargna, Francesco de

Romæ, MDCCXVIII

Casus III. Argumentum. Competente Jurepatronatus pluribus personis, si major pars præsentet scienter absolutè non idoneum, aut indignum; Minor autem pars præsentet Idoneum, & deinde eadem major pars ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72203)

cessum integra potestas presentandi consolidata remanet in Patronis persistentibus in loco presentationis. Unde si ex eis de Universitate vocatis ad presentationem interveniant intra terminum juris solum duæ partes, presentatus à majori parte istarum duarum partium preferendus est, & instituendus. *Abb. in cap. cum nobis de elect. n. 3. & in cap. cum Ecclesia eodem tit. Lambertin. de jurepatr. par. 2. lib. 2. quest. 2. art. 19. n. 15. Palm. cons. 10. n. 4. Passerin. de election. cap. 11. num. 101. Lotter. de re benefc. lib. 2. quest. 17. num. 7. Rota in Comen. Parochialis super institutione 23. Junii 1710. S. Parum, & S. Congregatis coram R. P. D. Falconerio.*

ARGUMENTUM.

Competente Jurepatronatus pluribus Personis, si major pars presentet scienter absolute non idoneum, aut indignum; Minor autem pars presentet idoneum, & deinde eadem major pars variando presentet alium idoneum, An iste secundus presentatus à majori parte sit instituendus, excluso presentato à minori parte.

SUMMARIUM.

- 1 Major pars Patronorum presentans scienter absolute non idoneum, aut indignum, An, & quando jus presentandi devolvatur ad minorem partem, vel devolvatur ad Episcopum jus liberè conferendi? Et num. 2. & 10.
- 3 Collator conferens scienter Beneficium non idoneo, privatur pro ea vice jure conferendi, & quare? Vide num. 11.
- 4 Patronus Ecclesiasticus presentans scienter absolute non idoneum, privatur statim pro ea vice jure presentandi, & quare? Vide num. 11.
- 5 Major pars Patronorum presentans scienter non idoneum, An, & quando dicatur contemnere legem foundationis, & abuti jurepatronatus? Et num. 12. & 16.
- 6 Major pars Patronorum presentans scienter absolute non idoneum non privatur statim pro ea vice jure presentandi, sed durante termino potest alium presentare, & iste est ab Episcopo instituendus, & quare. Vide num. 7. & 17.

8 *Contraria opinio fundari non potest* in cap. Cum in cunctis de elect. S. Clerici, nec in Authentic. de Sanctis. Episcop. S. Si quis Oratorii domum, & quare? Vide ibi, & num. 9.

- 13 Patronus presentans ignoranter non idoneum contra legem foundationis non privatur pro ea vice jure presentandi. Amplia, ut num. 14. & 15.

CASUS III.

VAcante Beneficio actu Sacerdotali de Jurepatronatus Laicali quamplurium Patronorum, major pars istorum scienter absolute presentavit ad illud simplicem Clericum; Minor autem pars presentavit actu Sacerdotem; sed dum minor pars Patronorum instabat coram Ordinario pro institutione sui presentati tamquam idonei; Major pars, durante adhuc termino à jure concessio, variando presentavit aliam personam actu Sacerdotem: Quæritur in hoc casu, An Episcopus teneatur instituere secundò presentatum à majori parte, vel potius debeat instituere presentatum à minori parte?

- 1 Et viderur dicendum, Episcopum debere instituere Sacerdotem presentatum à minori parte, excluso secundo presentato à majori parte, licet habili. Etenim major pars Patronorum presentando scienter non Sacerdotem ad Beneficium Sacerdotale, caducata fuit à jure presentandi, & totum jus consolidatum fuit in minori parte, que presentavit Sacerdotem, & in ejus presentato, itaut huic debetur institutio, non verò Sacerdoti secundò presentato à majori parte; dum hæc, quæ prius scienter, absolute presentavit simplicem Clericum non idoneum, & inhabilem ad secundam presentationem devenire non poterat. Regula namque est, Juspatronatus vel competit pluribus uti singulis, vel uti universis; Competente Jurepatronatus pluribus uti singulis, si major pars Patronorum presentat scienter non idoneum. Ex. gr. illiteratum, Clericum conjugatum, bigamum, Monachum; aut non habentem qualitates à Testatore requisitas, vel indignum. Ex. gr. simoniacum, laicum, puerum, illegitimum, & omnino illiteratum, totum Juspatronatus, & presentandi consolidatur, & devolvitur ad minorem partem

partem Patronorum præsentantem idoneum, & dignum, adeo ut major pars in hoc casu perinde esset, ac si non præsentaret, & se haberet ad instar Patroni non præsentantis, qui elapso termino amittit suum jus, & totum jus consolidatur, & devolvitur ad Compatronum præsentantem, *Lambertin. de jurepat. lib. 2. par. 3. q. 4. art. 5. num. 1. Bellon. de jur. accrescen. cap. 9. q. 48. num. 28. Tondur. quest. benefic. tom. 1. cap. 118. num. 33. Card. de Luca de jurepat. disc. 31. n. 3. & disc. 47. nu. 2. Rota decis. 111. de jurepat. apud Crescent., & decis. 568. n. 2. par. 2., & decis. 539. num. 22. par. 19. tom. 2. recent., & decis. 231. nu. 2. coram Cavaler., & in Mediolanen. Præposituræ 3. Martii 1704. S. Amaritudo coram R. P. D. Ansaldo, & in Augustana Canonicaus, & Parochialis 10. Junii 1712. S. Non enim, coram R. P. D. Crispo, & in Valentina Beneficii 29. Januarii 1717. S. Quamobrem coram R. P. D. Falconerio, nunc meritissimo Alma Urbis Governatore.*

2 Competente verò Jurepatronatus pluribus uti universis ad instar Collegii, & Universitatis, si major pars præsentat scienter non idoneum, aut indignum, jus præsentandi non devolvitur ad minorem partem, sed devolvitur ad Episcopum jus liberè conferendi; quia cum jus præsentandi resideat penès Universitatem, vel penès majorem partem Universitatis, aut Collegii, & nullatenus penès minorem partem, si major pars non præsentet, aut nulliter præsentet jure devoluto poterit Episcopus liberè conferre Beneficium, *Lambertin. de jurepat. lib. 2. par. 3. qu. 4. art. 5. num. 1. Rota decis. 568. num. 2. par. 2. recent.*

3 Et patet in collatione Beneficii, in qua si Collator illud conferat alicui non idoneo scienter, privatur pro ea vice jure conferendi, *Gonzal. ad regul. 8. Cancell. S. 3. glos. 45. num. 53.* Et in Patrono Ecclesiastico, qui si præsentat scienter absolute non idoneum, aut indignum, privatur statim pro ea vice jure præsentandi, *Fagnan. in cap. cum vos de offic. Ordin. nu. 28.* Ergo etiam Patronus Laicus, seu major pars Patronorum Laicorum, scienter præsentando indignum, privabitur pro ea vice jure præsentandi, & consequenter secundò præsentatus ab eo institui non poterit, sed erit instituendus præsentatus à

Part. II.

minori parte Patronorum tanquam dignus, & idoneus.

5 Ratio autem horum omnium videtur esse, quia major pars Patronorum præsentans scienter non idoneum, aut indignum, præsertim contra legem fundationis, non solum contemnit voluntatem Fundatoris, verum etiam quia cum Juspatronatus competat Patrono ex gratia, & privilegio, juxta primam propositionem, quam deduxi ex hoc Canone in *Commentario*, abutitur eadem gratia, & privilegio, ac proinde digna est, ut privatur pro ea vice jure præsentandi, & Juspatronatus devolvatur ad minorem partem præsentantem idoneum, si Juspatronatus competat pluribus uti singulis, aut devolvatur ad Episcopum jus liberè conferendi, si competat pluribus uti universis; Privilegium enim omnino meretur amittere, qui permessa sibi abutitur potestate, per *Text. in cap. Privilegium. II. q. 3.*

Verum his non obstantibus censeo in hoc casu Episcopum teneri instituere in dicto Beneficio vacante Sacerdotem secundò præsentatum à majori parte Patronorum, penitus excluso præsentatus à minori parte. Quoniam major pars Patronorum Laicorum præsentans scienter absolute non idoneum, aut indignum, non privatur statim pro ea vice jure præsentandi, sed durante adhuc quadrimestre potest corrigere suum errorem, & ad iteratam præsentationem devenire, ac Ordinarius non debet instituere, nisi transacto prius quadrimestri, juxta *Text. in c. Cum vos de offic. Ordin. ibique glos. verb. minus idonei, glos. in cap. final. de jurepat. verb. ex vi circa finem ibi -- Propter hoc non puniuntur, quia correxerunt factum suum præsentando, prout debebant -- Abb. in d. cap. Cum vos n. 5. ibique Butr. n. 4. & 13. Imol. n. 6. ibi -- Nam Laicus scienter præsentans non erit privandus -- Bellamer. n. 2. Fagnan. n. 46. Beron. in cap. quod autem de jurepat. n. 10. Vitalin. in Clement. 1. de excess. Pralat. num. 10. ibi -- Pro quo facit, quòd præsentatio facta per Patronum Ecclesiasticum habetur loco electionis, & ideo scienter præsentans indignum, privatur illa vice jure præsentandi, secus in Laico -- Lambertin. de jurepat. par. 1. lib. 2. qu. 10 art. 4. n. 16. Licet num. 20. de Patronò*

P 2

præ-

præsentante scienter indignum aliud sentiat, quod tamen reprobatur à *Fagnan. in d. cap. Cum vos n. 56. Tondut. quest. benefic. 118. n. 3. par. 1. Amostaz. de caus. piis par. 1. lib. 3. cap. 3. n. 35. Rota decis. 91. n. 4. coram Priolo, & in Barchinonen. Beneficii 20. Junii 1701. §. Qua sanè, coram Eminentiss. Priolo.*

7 Ratio verò hujus clarior mihi videtur esse illa, quæ resultat ex *Textu in cap. Cum autem de jurepatr.* Iste enim Textus, ut dicam infra in *Can. IX. X. & XI.* concedit Patronis Laicis jus variandi, itaut Patronus Laicus postquam præsentavit unum etiam idoneum ad Beneficium Ecclesiasticum, potest alium durante quatrimestre præsentare; Si igitur major pars Patronorum Laicorum post præsentationem unius idonei potest ad præsentationem alterius idonei devenire, multò magis poterit præsentare alium idoneum, & habilem, quando primus præsentatus est indignus, aut non idoneus; nam jura faciliùs admittunt variationem contra actum nullum, ad *Text. in cap. Nosti de elect.* Et hæc videtur fuisse mens præfati Textus in *cap. Cum autem* in concedendo Patronis Laicis facultatem variandi, nimirum, ut Laici, qui non sunt ita expertes in jure, nec ita exacti in perquirendo habilitatem præsentari, sicuti tenentur esse Patroni Ecclesiastici, si præsentaverint indignum, aut non idoneum possint corrigere errorem, & durante quatrimestre alium idoneum præsentare. *Butr. in d. cap. Cum vos de offic. Ordin. num. 13. ibi-- Et hæc fuit mens juris, ut Patronus accumulando emendare possit, quod malè fecit-- Imol. num. 5. ibi-- Et hæc videtur fuisse mens juris, ut Patronus accumulando possit emendare, quod malè fecit-- Fagnan. num. 37.* Unde cum in casu præfati major pars Patronorum postquam præsentavit ad Beneficium Sacerdotale scienter simplicem Clericum inhabilem, correxerit proprium errorem, & præsentaverit durante adhuc quatrimestri Sacerdotem, iste ab Episcopo est instituendus, excluso præfato à minori parte, juxta dispositionem *præsentis Canonis.*

8 Et quidem eoque magis hæc sententia verior, & æquior mihi videtur tam in consulendo, quàm in judicando; reflectendo ad fundamenta, quibus innititur

contraria opinio: Fundatur enim hæc in duplici Textu, nimirum in *cap. cum in cunctis de elect. §. Clerici*, per quem Eligentes indignum ad dignitates Ecclesiasticas, privantur pro ea vice jure eligendi ibi -- *Clerici sanè si contra formam istam quemcumque elegerint, & eligendi tunc potestate privatos, & ab Ecclesiasticis Beneficiis triennio noverint se suspensas-- & in Auth. de Sanctiss. Episcop. §. si quis Oratorii domum*, per quam decernitur devolutio liberè ordinandi Ecclesiam ad Episcopum, in casu quo Patroni eligunt indignum ibi -- *Si verò qui ab eis eliguntur tamquam indignos prohibent Sacre Regule ordinari, cum Sanctissimus Episcopus quoscumque putaverit meliores ordinari procurat.*

Sed in neutra utriusque juris dispositione validè, & inconcussè fundari potest contraria opinio, non quidem in *dicto cap. cum in cunctis* hoc enim loquitur de electione, & cum sit pœnale, & consequenter odiosum, restringi debet ad suos proprios limites electionis, de quo loquitur, & non extendi ad præsentationem, nec ex eo deduci, quod sicuti Eligentes scienter indignum ipso facto privantur pro ea vice jure eligendi, ita eodem modo privari debent Laici præsentantes scienter absolutè indignum, aut non idoneum jure præsentandi. *Card. de Luca de dote disc. 109. sub num. 3. de success. disc. 15. n. 5. de judic. disc. 35. n. 66. Mansi. consult. 165. n. 30. & seqq. tom. 2. Andreol. contrav. 138. n. 6. & seqq.* Magna enim est differentia inter electionem, & præsentationem, & inter Eligentes, & Præsentantes, dum electio dat jus in re, præsentatio verò solùm jus ad rem; Eligentibus elargita fuit facultas eligendi, ut persona indignitatibus præficienda esset ipsis accepta, & grata. Præsentantibus autem, seu Patronis concessum fuit jus præsentandi, ut sic Laici allicerentur ad construendas, & dotandas Ecclesias; Unde nè Laici retrahantur à foundationibus, & dotationibus Ecclesiarum mitiùs est cum eis agendum si præsentent scienter indignum, quàm cum Eligentibus, concedendo nimirum Patronis Laicis potestatem corrigendi durante termino, quod malè egerint, præsentando alium dignum, & idoneum. *Fagnan. in d. cap. cum vos nu. 50. & seqq. ibique Imol. n. 6.*

Aliud

9 Aliud fundamentum contrariæ opinio-
nis confistens in dicta Authentica de San-
cti. Episcop. §. si quis Orationis domum est
valde debile, tum quia ista Lex non di-
cit, quòd Episcopus ordinet, sed quòd
ordinari procuret, quòd intelligi potest
solicitando Patronum, quòd alium præ-
sentet, juxta Butr. in d. cap. Cum vos n. 13.
in fin. ibique Imol. num. 6. tum quia est lex
emanata à Principe Laico, qui nullam ha-
bet potestatem condendi Leges circa Ec-
clesias, & bona Ecclesiastica, sive tempo-
ralia, sive spiritualia, aut spiritualitati
annexa, ad Text. in cap. quæ in Ecclesiarum
de Constit. ibique Fagnan. num. 25. Gonzal.
n. 6. & in cap. cum Ecclesia S. Maria, ibique
idem Fagnan. n. 7. In qua proinde Lege ut-
pote nulla ex defectu jurisdictionis circa
bona Ecclesiastica in Legislatore non est
standum, sed potius est deferendum præ-
fato Canoni cum vos de offic. Ordin. dispo-
nenti, quòd Patronus præsentans indi-
gnum, seu inhabilem non privatur jure
præsentandi, Fagnan. ibi num. 53. Imol.
num. 6.

10 Ea verò, quæ in contrarium superius
objiciuntur, non obstant; nam quòd ma-
jor pars Patronorum si præsentet scienter
absolutè indignum, aut non idoneum,
totum Jus patronatus, & præsentandi con-
solidetur, & devolvatur ad minorem par-
tem præsentantem dignum; si Jus patro-
natus competat pluribus uti singulis, aut
devolvatur ad Episcopum Jus liberè con-
ferendi; si competat pluribus uti univer-
sis, procedit in casu, quo major pars per-
sisteret per totum quatrimestre in sua
præsentatione indigni, aut inhabilis, &
in hoc sensu intellige, quæ scripsi Par. I.
Can. V. Caf. VII. num. 11., & in hoc sensu
dicendum est procedere, Rota in dicta Au-
gustana Canonatus, & Parochialis §. Non
enim coram R. P. D. Crispo. Secus si corri-
geret durante adhuc quatrimestre pro-
prium errorem præsentando alium di-
gnum, & habilem, tunc enim iste esset
instituentus, non verò præsentatus à mi-
nori parte. Butr. in cap. cum vos de offic.
ordin. sub num. 13. Imol. num. 5. Abb. nu. 5.
Bellamer. num. 2. Lambertin. de jurepat.
par. 1. lib. 2. quæst. 10. art. 4. nu. 16. & 18.

11 Et licet collator si conferat scienter
beneficium indigno privetur pro ea vice
Jure conferendi, & Patronus Ecclesiasti-

cus, si præsentet scienter, & absolutè in-
dignum, aut inhabilem, privetur ipso facto
jure præsentandi, non proinde sequitur,
quòd eadem privatione sit obnoxius
etiam Patronus Laicus, in casu simili
præsentationis: Considerabilis namque
disparitas est inter Collatorem beneficio-
rum, aut Patronum Ecclesiasticum, & Pa-
tronum Laicum; Collator namque si malè
conferat, & Patronus Ecclesiasticus si malè
scienter præsentat, non possunt corrige-
re proprium errorem; quia eis non com-
petit Jus variandi, quòd est proprium so-
lius Patroni Laici; insuper Patronus Ec-
clesiasticus habet majus tempus ad deli-
berandum circa præsentationem Rectoris
Ecclesiæ, quàm Patronus Laicus; dum
ille habet sex menses, & iste quatuor, ut
dicam infra Part. 3. Canon. Univ. Unde si
Patronus Ecclesiasticus spatio tanti tem-
poris non bene se deliberet in præsentan-
do, justè punitur in hoc, quòd statim
pro ea vice privetur Jure præsentandi, ma-
ximè cum Patronus Ecclesiasticus tenea-
tur scire, jura, & perquirere exactè circa
habilitatem præsentati, ad quam non so-
lent Laici advertere, utpote dediti sæcu-
laribus negotiis, Butr. in d. cap. cum vos de
offic. ord. n. 13. ibique Imol. n. 6. Fagnan. n. 38.

12 Nec major pars Patronorum in hoc ca-
su præsentando scienter absolutè ad bene-
ficii actu Sacerdotale, simplicem Cle-
ricum, & sic non idoneum, dicitur con-
temnere voluntatem Fundatoris, & abu-
ti Gratia, & Privilegio præsentandi, quia
ipsa non continuavit per totum quatrime-
stre in hac præsentatione non idonei, sed
recedendo ab ea devenit intra eundem
terminum quatrimestris ad aliam præsen-
tationem in Personam Sacerdotis habi-
ilem ad consequendum dictum benefi-
cium, ex quo manifestè resultat ipsam
noluisse contemnere voluntatem Funda-
toris nec abuti gratia, & Privilegio Juris
præsentandi, quòd reverà non dicitur
amplius gratia, sed jus commune, ut di-
xi superius, Caf. I. num. 2. Rota in Barbi-
nonen. beneficii 20. Junii 1701. §. Et eo li-
bentiùs coram Eminentissimo Priolo hic im-
mediatè legent multo quo minùs Major
Pars privari posset jure præsentandi per
inhabilitatem præsentati, si hæc contra-
cta fuisset post præsentationem. Capon.
discept. 238. num. 41. tom. 4.

R. P. D

R. P. D. P R I O L O .

Barchinonen. Beneficii .

Lunæ 20. Junii 1701.

AD Beneficium simplex sub invocatione S. Jacobi de Jurepatronatus laicali Franciscus Junyent, qui tanquam verus, & unicus Patronus reperiebatur in quasi possessione præsentandi, nominavit Raymundum filium Clericum primæ Tonsuræ, sed in actu, quo fuerunt per istum expedita consueta edicta, se opposuit Capitulum Cathedralis Barchinonæ, sub prætextu, quod ad ipsum jure hæreditario delatum fuisset Jus præsentandi; unde ad ejus instantiam exhibitio in actis transumpto cujusdam testamenti conditi de anno 1268. per quemdam Jacobum Sebastianum, compertum fuit, quod juxta leges à fundatore præscriptas, non poterat præsentari ad controversum Beneficium, nisi unus Sacerdos, qui perpetuo celebraret pro anima sua, & omnium suorum Parentum. Et quamvis ex hoc transumpto non aliunde verificato non appareret usque adhuc concludenter probata voluntas Fundatoris, Franciscus tamen illi obsequendo, non expirato adhuc quadrimestri dato ad præsentandum, recedendo à prima præsentatione, devenit ad aliam nominationem in personam Josephi Villæ Sacerdotis, cui cum Ordinarius denegasset institutionem, jure devoluto, contulit Beneficium ad favorem Didaci cum subsequuta etiam illius possessione, quæ fuit per Signaturam circumscripta; quocirca delata mihi causa in gradu appellationis hodie proposui Dubium: *An, & cui esset adjudicandum Beneficium*, quod favore Josephi fuit resolutum.

Ratio resolutionis in eo stetit, quod cum Franciscus existeret in quasi possessione præsentandi, & ex multiplicatis præsentationibus per ipsum expletis reputaretur verus, & unicus Patronus controversi Beneficii, quoties intra tempus datum ad præsentandum, ad illud nominavit personam habilem, & idoneam, qualis erat Josephus, debebat illius præsentatio per ordinarium admitti, ad *Text. in cap. 3. de jurepatr.*

Nec ex præsentatione primo loco facta in personam Raymundi simplicis Clerici ob violatam legem Fundatoris requiren-

tis actualem Sacerdotem, dici potest, Franciscum pro hac vice cecidisse à jure præsentandi, & consequenter potuerit Ordinarius Beneficium conferre jure devoluto.

Nam hoc objectum super quo toti erant Scribentes pro Didaco, facili negotio submoveri visum est ex eo, quod Franciscus non desumebat jus præsentandi à transumpto testamenti nuper exhibitio; ipse enim per præsentationes plures expletas jam reperiebatur in quasi possessione præsentandi, & cum peranteà vidisset ad hoc Beneficium modo fuisse præsentatos simplices Clericos, modo verò actuales Sacerdotes, quatenus etiam testamentum fuisset in forma probanti, potuit tamen verisimiliter ignorare qualitates in illo præscriptas; & quia agitur de testamento non existente penes acta alicujus publici Notarii, sed solum in privato Archivio Capituli, & quod magis est, conditio ante quatuor sæcula, & ultra, illius ignorantia in tanto temporis defluxu, eò magis redditur certa, & probabilis; unde ex hoc solo capite cessare videtur præsentata devolutio, quia ista non intrat ubi Patronus rationabiliter ignoravit qualitates à Fundatore requisitas, ad *Text. in cap. si electio de elect. in 6. cum aliis relatis per Fagnan. in cap. cum vos num. 27. cum seqq. de offic. Ordin. Passerin. de elect. cap. 29. de elect. digni num. 78. Rochus de Curte de jurepatr. verb. is num. 16. Barbos. de potest. Episcopi allegat. 72. sub n. 105. & Rot. in Eugubina Canonatus 10. Martii 1690. S. Ratio resolutionis coram cl. me. Card. Caccia.*

Et tanto magis cessare visa est præsentata devolutio, quia totum illius fundamentum residet in abusu, & contemptu præcepti Fundatoris; iste autem abusus, & contemptus considerari non potest in Patrono, qui non solum ignorabat leges fundationis, sed totum oppositum servatum viderat per suos Antecessores in antea actis vacationibus, nam ad illorum nominationem fuerunt plures præsentati, & etiam per Ordinarios instituti simplices Clerici, ut videre est in præsentationibus factis de annis 1384., 1499., 1534., 1549., 1527., & 1633., & datis in *Summ. Josephi num. 6.* Hæc autem observantia, quæ fuit etiam continuata usque ad hæc mo-

mo-

moderna tempora excusare debet Franciscum ab illa ignorantia crassa, & supina, quæ requiritur ad inducendum contemptum voluntatis Fundatoris, & pœnam devolutionis, ad *Tex. in cap. commissæ de elect. in 6. Rot. coram Mabodan. decis. ultim. de transact. , & in recent. decis. 268. sub num. 3. par. 2. , & apud Vivian. de jurepatr. decis. 139. num. 23. cum pluribus seqq.*

Et ex his quoque cessare videtur illa necessitas perquirendi leges Fundatoris, ¹⁵ nam quando Franciscus vidit non unica vice, sed pluries ab Ordinariis institutos, & admissos simplices Clericos, ex istorum facto non solum remanet excusatus, sed potius credere debuit, quod talis fuisset ab initio lex Fundatoris; quia cum isti ratione proprii muneris, soleant esse diligentissimi in perquirenda qualitate Beneficiorum, si fuerunt per ipsos admissi simplices Clerici de tempore magis proximo confectioni ipsius testamenti, præsumendum est, quod ex observantia præantea, & successivè continuata talis fuerit lex præsentandi, ut tradit *Rot. coram Gregor. decis. 466. num. fin. , & post Vivian. de jurepatr. decis. 16. num. 10. cum seqq. , & in rec. decis. 290. num. 20. , & decis. 302. num. 7. cum seqq. par. 18. , & in Burgi S. Sepulchri jurispatronatus 11. Decemb. 1690. S. Atque, coram bo. mc. Benincasa, & 6. Martii 1693. S. Prædictæque coram Reverendis. Zamoren.*

Et eò libentiùs DD. inclinarunt in hanc ¹⁶sententiam, quia statim ac fuit exhibitum Testamentum, licet illud non fuisset observatum, & consequenter Franciscus non teneretur illi debitam fidem præstare, recedendo tamen à nominatione præcedenter facta in personam simplicis Clerici, non elapso adhuc quadrimestri, fecit aliam nominationem in personam Sacerdotis, quod manifestè convincit, ipsum noluisse contemnere præceptum Testatoris, & propterea si ipse non fuit contumax, & durante adhuc termino quatuor mensium voluit corrigere suum errorem, facièdo præsentationem, juxta legem foundationis, debet illius nominatio omni jure sustineri per *Text. in cap. cum vos de off. & potest. Ordin. , ibique Glos. verb. minus idonei ; & Fagnan. num. 48. , & eadem Glos. in cap. fin. verb. ex vi de jurepatr. cir-*

ca finem ibi -- propter hoc non puniuntur, quia correxerunt factum suum præsentando, prout debebant, & admittit etiam Tondut. in contrarium allegat. resol. benef. quæst. 118. num. 32. ; ubi loquens de præsentatione facta in personam simplicis Clerici monet Ordinarium, ne confestim de Beneficio patronato provideat, sed expectare debeat finem quadrimestris, & clariùs probat Rot. coram Caval. decis. 231. num. 3. in contrarium pariter allegata, ubi fuit admissa præsentatio Covi tanquam de persona habili; quia Patroni post præsentatum Pirovanum inhabilem, durante quadrimestri, alium non præsentarunt, & dictum fuit in dicta Eugubina Canonatus 10. Martii 1690. S. Fin. coram clar. mem. Card. Caccia.

Quæ sanè correctio eò magis ¹⁷admitti debet in casu præsentati, quia quando agitur, de personis laicis præsentantibus non idoneum, prout hic, facultas eligendi non devolvitur ad Ordinarium, nec Patroni privantur illa vice jure præsentandi, sed infra quadrimestre possunt, emendato errore, ad iteratam electionem devenire, cum non soleant Laici exactè perquirere habilitatem Præsentati, ad notata per *Butr. in cap. cum vos sub num. 13. de offic. Ordin. , ibique Imol. num. 6. Gonzal. ad Reg. Cancell. glos. 45. S. 3. n. 55. & Rot. coram Priol. decis. 991. num. 4. cum seqq.*

Et ita utraque &c.

ARGUMENTUM.

Competente Jurepatronatus quinquaginta Civibus, Loci A. uti Universis; Præsentatus à triginta, quorum aliqui præsentarunt eum per Procuratorem, sine debitis requisitis; alii per Epistolam, & alii qui propriè non erant Cives, sed Territoriales loci A., & unus ex eis erat excommunicatus, an dicatur præsentatus à majori Parte Patronorum respectivè ad alium præsentatum à viginti Civibus.

SUMMARIUM.

¹ Reservato jurepatronatus pro Civibus, an, & quando Territoriales præsentare possint? Et num. 7.

² Ad